

O važnosti življenskega zavarovanja z ozirom na slovensko učiteljstvo.

Žeden glavnih pogojev človeškega napredka je združevanje; združevansko načelo se je pojavilo v najnovejšem času posebno pri življenskem zavarovanju. Spoznanje, da je življensko zavarovanje potrebno, širi se dan za dnevom; leto za letom sklene se za milijone goldinarjev novih pogodb v tem oddelku, in razne banke kažejo nam v svojih bilancah z velikanskimi števili, kako napreduje zavarovalna ideja. Življensko zavarovanje šteje svoje privržence v vseh stanovih in v vseh razredih človeške družbe; zavarovani so prosti delavci, zavarovani so pa tudi tovarničarji in bankirji; zavarovani so prebivalci malih koč, zavarovani so pa tudi plemenitaši in posestniki gradov, da, zavarovani so celo udje vladarskih rodbin. Ideja, ki si je pridobila tako hitro splošno priznanje, ideja, ki si je v kratkem času tako rekoč svet osvojila, ta ideja mora biti gotovo dobra! Kako pa tudi ne?

Človeško življenje je najdragocenejši kapital, ki daje vsako leto delavnemu človeku svoje obresti, s katerimi redi in vzgaja dotičnik sebe in svojo rodbino, večkrat še tudi druge osebe, katere so mu izročene v skrb. Kapital, reprezentiran v človeškem življenju, v tem slučaju ni več lastnina dotičnika, kapital je lastnina njegove obitelji in oseb, katerih obstanek je odvisen od njega; in dolžnost je od vsakega človeka, ohraniti ta kapital tako dolgo, kakor sme tirjati njegova obitelj od njega, da za njo skrbi. Ker pa nikdo ne ve, bo li njegovo življenje tako dolgo trajalo, da bode popolnoma oskrbljena njegova obitelj, dolžnost je vsakega človeka, skrbeti za to, da se tudi po njegovi smrti ohrani vsaj deloma kapital, reprezentiran v njegovem življenju; to pa bi bilo skoraj nemogoče, ko bi ne bilo zavarovalne ideje. Življensko zavarovanje ohrani vsaj deloma kapital — vrednost našega življenja. Ne moremo torej odrekati življenskemu zavarovanju važnosti, da, ne moremo dosti ceniti njegove vrednosti.

Najpoglavitnejše koristi življenskega zavarovanja so: obvarovanje rodbine uboštva v slučaju očetove smrti; zagotovljenje dote otrokom, zlasti hčeram, tudi za slučaj, ko bi oče, njihov oskrbnik, ne dočakal polnoletnosti njihove; vzajemno zavarovanje zakonskih, to je zavarovanje kapitala onemu izmed njih, kateri drugega preživi; pomnoženje rodbinskega imetka, povišanje osebnega kredita i. t. d., i. t. d.

Prepričan o teh koristih življenskega zavarovanja, priporočal je pri letošnjem zborovanju „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ g. Ivan Lapajne svojim tovarišem, da se spoprijaznijo tudi oni z idejo o zavarovanju človeškega življenja. In to po vsej pravici! Učitelj, ki navadno nima družega imetja, kakor golo in pičlo plačo svojo, pač ne more ostaviti zarodu svojemu zemljiških posestev, kapitalov v gotovini ali v vrednostnih popirjih. Istotako nima od kod vzeti potrebne dote za svoje hčerke, da bi jo še plačal h krati, kadar se može. Ne preostaja mu torej družega, kakor da se zateče k zavarovalnici ter si pri nji zagotovi bodi-si samemu sebi za starost določen kapital ali pa predragim svojim vsaj neko pomoč za slučaj nagle nepričakovane smrti svoje. Marsikdo bode morebiti sicer ugovarjal, češ, boljše je vlagati denar v hranilnico i. t. d. Ne dá se tajiti važnost hranilništva; toda v hranilnico more vlagati novce le takšen človek, kateremu preostaja gotovine in ki ima trdno voljo za to. Ali kje ostane nameravano preskrbljenje rodbine, ako umrje oče, reditelj in steber vse obitelji prerano in nagloma? Zavarovalnica pa izplača v slučaju nagle smrti, in če se je vplačal tudi le jeden obrok, takoj zavarovani kapital. Ali če oče zavaruje otroka in takoj umrje po vplačanju prvega obroka, zagotovljen je otroku o določenem času ves zavarovani kapital, in to, ne da bi po očetovi smrti potrebno bilo plačevati več kakšno premijo.

In ker smo učitelji prepuščeni večinoma samim sebi, moremo si pomagati le z združenimi močmi in moramo gledati na to, da se izkoristi združenje vsega slovenskega učiteljstva. Po dovoljenji in nalogi letošnjega glavnega zborovanja „Zaveze“ pogodil se je podpisani direktorij z banko „Slavija“ radi zavarovanj učiteljev zaveznikov; banka „Slavija“ bode izplačala od vseh zavarovanj, ki se odslej sklenejo z zavezinimi učitelji, določeno nagrado na korist „Zaveze“ in dotičnih učiteljskih društev in sicer prvi jedenkrat za vselej od zavarovanega kapitala, slednjim pa od vsakoletnih premij do konca zavarovalne dobe. Ker je potemtakem kolikor „Zavezi“, toliko posameznim učiteljskim društvom zajamčen znaten letni dohodek, ki bode naraščal z množino zavarovanj, priporočamo najtopleje banko „Slavija“ vsemu zavezinemu učiteljstvu, da se blagoizvoli pri nji zavarovati ter s tem podpirati ta odlični slovanski zavod, ob enem pa pospeševati korist mlade naše „Zaveze“ in dotičnih učiteljskih društev.

Pri tej priliki naj še navedemo, da so obrekovanja in zabavljanja na banko „Slavija“ popolnoma neosnovana; krive temu so le osebnosti in dostikrat tudi politična nasprotstva. Slavno učiteljstvo bi storilo banki „Slaviji“ veliko uslugo, ako bi ji pojavilo ali direktno ali pa potem direktorija vse nedostatke, ki se morebiti posameznim zavarovancem prigode; banka „Slavija“ je pripravljena odpraviti takoj vse nedostatke, ker nikomur noče delati krivice.

Naj še omenimo, da so tarifi skoraj vseh bank jednako veliki in da so razlike le ne-

znatne; v dostih slučajih je pa tudi banka „Slavija“ ceneja, ko druge banke.

Nekaternikom na Slovenskem je pa kar prirojeno, zabavljati na narodna podjetja in narodne zavode, dočim lepo molče, ako jih opehari kakšno tuje društvo, ker jih je sram; takih mož pa zavedno slovensko učiteljstvo ne bode poslušalo!

Kdor je še mlad in če tudi samec, naj se zavaruje na doživetje in smrt, kajti tem potem dospe s časoma tako rekoč igraje do kapitala, katerega si drugače ne prihrani z lepa. Kdor pa je že bolj priletan, zavaruje naj si življenje vsaj za slučaj svoje smrti, zlasti ako je oženjen in mu je Bog podaril obilo zaroda; obitelj mu bode gotovo hvaležna, ako ji ostavi po prerani smrti kakšen kapital. Kdor ima hčerke, zavaruj vsaki par stotin in vsaj jedno za nekoliko večji znesek, katerega more razdeliti; ker laglje bode sedaj plačeval male zneske, kakor pozneje vso doto ob enem. Komur se narodi sinček, naj ga zavaruje za čas, ko ga bode treba poslati v šolo; ker šolanje stane mnogo denarja! Sploh vsakdor, ki le more, zavaruje naj se na ta ali oni način, kakor ugaja okolnostim njegovim in sicer, ako ne more za cel tisočak, sklene naj zavarovanje vsaj za nekoliko stotin, katere mu bodo vsikdar dobro došla pomoč.

Direktorij „Zaveze slov. učit. društev“:

Dr. T. Romih,
predsednik.

I. Lapajne,
blagajnik.

A. Gradišnik,
lajnik.

Kje je iskati vzroka,

da se v šolah na deželi premalo goji šivanje in krpanje?

Čestokrat se je po konferencijah in časopisih razpravljalo o ženskih ročnih delih in kaj bi se ne, saj so ročna dela bistvena naloga dekliške vzreje. Ne menim dokazovati, koliko korist prinaša ta velevažen pouk ženski mladini v gmotnem oziru, katerih

krepostij in lastnostij se dekleta privadijo, ako je gojenje vestno, marljivo in vstrajno.

Pouk mora biti dobro urejen, dela izbrana za ljudsko šolo na deželi, ne pa za mestne. Kjer ni tako urejen, tam primanjkuje časa za šivanje in krpanje. Razven tega